

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapport per augusti 2016

Rapport nr 02/2016

Oktober 2016
Richard Norberg, revisionskontoret
Diarienummer: REV 23:4-2016

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1. REKOMMENDATIONER	3
2. BAKGRUND	5
<i>Iakttagelser i 2015 års granskning .....</i>	<i>5</i>
<i>Revisionsfrågor, metod m.m. ....</i>	<i>6</i>
3. GRANSKNING AV LANDSTINGSSTYRELSENS REDOVISNING.....	6
3.1 LANDSTINGSSTYRELSENS BEDÖMNINGAR	6
<i>Hälso- och sjukvårdsnämnden.....</i>	<i>7</i>
<i>Nämnden för funktionshinder och habilitering .....</i>	<i>8</i>
<i>Samverkansnämnden.....</i>	<i>8</i>
<i>Nämnderna för folkhälsa och primärvård .....</i>	<i>8</i>
<i>Styrelsen för Vindelns och Storumans folkhögskolor.....</i>	<i>8</i>
<i>Patientnämnden .....</i>	<i>8</i>
<i>Kostnämnden i Lycksele.....</i>	<i>9</i>
<i>Måltidsnämnden i Skellefteå.....</i>	<i>9</i>
3.2 VÅR KOMMENTAR	9
4. GRANSKNING AV LANDSTINGSSTYRELSENS UNDERLAG	10
4.1 VÅR KOMMENTAR	13
5. UPPFÖLJNING AV 2015 ÅRS REKOMMENDATIONER.....	14
5.1 VÅR KOMMENTAR	14
6. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	14

1. Sammanfattande analys

Positivt är att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för funktionshinder och habilitering och folkhögskolestyrelsen för år 2016 formulerat mätbara mål. Negativt är att delårsrapporten visar att mål inom tillgänglighet, personal och ekonomi inte kommer att nås vid årets slut.

För år 2016 har fullmäktige budgeterat ett överskott med 100 miljoner kronor. Enligt budgeten skulle landstinget fram till och med den 31 augusti 2016 ha ett överskott med 253 miljoner kronor. I delårsrapporten redovisade landstingsstyrelsen ett överskott med 98 miljoner kronor. Detta var en budgetavvikelse med -155 miljoner kronor. I delårsrapporten bedömde landstingsstyrelsen att det ekonomiska resultatet för landstinget vid årets slut skulle uppgå till -42 miljoner kronor. I förhållande till budget skulle avvikelsen vid årets slut uppgå till -142 miljoner kronor. Detta motsvarade en budgetavvikelse med knappt -2 procent. I delårsrapporten uppgav landstingsstyrelsen att beslutade åtgärder för en ekonomi i balans inte gett avsedd effekt. Landstingsstyrelsen förväntade sig att vissa av åtgärderna skulle ge effekt senare under år 2016.

Vi anser att landstingsstyrelsen på ett tydligare sätt i delårsrapporten borde ha analyserat varför vidtagna åtgärder inte gett avsedd effekt eller varit tillräckliga. Styrelsen borde också på ett tydligare sätt ha lämnat analyser och förklaringar till sina bedömningar om att vissa av åtgärderna skulle få effekt senare under år 2016.

Vi bedömer att landstingsstyrelsen i delårsrapporten borde ha haft en mer utvecklad redovisning av den verksamhet som styrelsen har ansvar för som nämnd. Landstingsstyrelsen har verksamhetsansvar för primärvården, serviceorganisationen och staber och borde på ett mer ingående sätt ha kommenterat avvikelser, redogjort för åtgärder m.m.

I delårsrapporten borde landstingsstyrelsen även ha redogjort för sina bedömningar av uppnådda mål för övriga styrelser och nämnder. Istället för att redogöra för sina egna bedömningar av måluppfyllelsen refererade landstingsstyrelsen i delårsrapporten till de texter som övriga styrelser och nämnder lämnat in till landstingsstyrelsen inför arbetet med delårsrapporten. Vi anser också att landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder var allt för översiktlig. I delårsrapporten saknades för några styrelser och nämnder uppgifter om hur stora avvikelserna var, analyser om dess orsaker och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att uppnå mål vid årets slut. Negativt var också att flera av de övriga nämnderna i stor utsträckning saknade mätbara mål. Detta försvårade för landstingsstyrelsen när den skulle bedöma måluppfyllelsen och återrapportera till fullmäktige.

1.1. Rekommendationer

Med utgångspunkt av iakttagelserna i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Se till att det av delårsrapporten tydligare framgår varför vidtagna åtgärder inte varit tillräckliga. Analysera behov av nya åtgärder och

säkerställ att nödvändiga åtgärder blir genomförda i syfte att uppfylla fullmäktiges mål.

- Se till att det av delårsrapporten tydligt framgår vilka bedömningar landstingsstyrelsen gör av måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder.
- Se till att informationen i delårsrapporten om måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder blir tydligare. Redovisningen i delårsrapporten var för översiktlig. I delårsrapporten saknades för några styrelser och nämnder uppgifter om hur stora avvikelserna var, analyser om dess orsaker och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att uppnå mål vid årets slut.
- Utveckla redovisningen av den verksamhet som landstingsstyrelsen har ansvar för som nämnd.
- Genomför dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål är en förutsättning för att värdera resultat av genomförd verksamhet.

2. Bakgrund

Fullmäktige har beslutat att fullmäktige ska behandla två delårsrapporter. Den första delårsrapporten ska vara per den 30 april 2016 och den andra per den 31 augusti 2016. Landstingsstyrelsens delårsrapporter till landstingsfullmäktige ska ge svar på frågan om styrelser och nämnder håller sig till de beslut och direktiv som fullmäktige beslutat för styrelser och nämnder. Delårsrapporterna ska också innehålla prognoser om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att uppnås vid årets slut.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

lakttagelser i 2015 års granskning

Landstingsstyrelsen redovisade i delårsrapporten per augusti 2015 att landstingets verksamheter hade en avvikelse mot budget med -167 miljoner kronor vilket motsvarade 3,6 procent. Av redovisningen framgick att hälso- och sjukvårdsnämnden hade en avvikelse mot budget med -136 miljoner kronor. Det motsvarade en avvikelse i förhållande till budget med 5,3 procent. Landstingsstyrelsen konstaterade att nämnden vidtagit åtgärder på kort och lång sikt. Enligt landstingsstyrelsen var delar av underskottet inte möjliga för nämnden att hantera på kort sikt. Landstingsstyrelsen föreslog till fullmäktige att delar av nämndens underskott skulle hanteras som en del av landstingets totala ekonomi för år 2015.

Revisorerna ansåg att delårsrapporten inte i tillräcklig grad innehöll analyser av enskilda åtgärders effekter och varför åtgärder inte var tillräckliga. Revisorerna var också kritiska till att landstingsstyrelsen i delårsrapporten inte redogjorde för tillgängligheten inom primärvården. Positivt var att redovisningen i delårsrapporten av måluppfyllelsen för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för funktionshinder och habilitering och patientnämnden var tillfredsställande. För övriga styrelser och nämnder behövde redovisningen utvecklas. Revisorerna lämnade följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Ställ högre krav på att landstingsdirektörens underlag till landstingsstyrelsens delårsrapport innehåller analyser om varför hittills vidtagna åtgärder inte varit tillräckliga.
- Genomför dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål är en förutsättning för att värdera resultatet av genomförd verksamhet.
- I delårsrapporterna till fullmäktige bör landstingsstyrelsen redovisa resultatet för tillgängligheten i primärvården.

Revisionsfrågor, metod m.m.

Denna rapport avser granskning av delårsrapporten per augusti 2016. Granskningen är inriktad mot hur landstingsstyrelsen i delårsrapporten redovisat genomförd verksamhet i förhållande till fullmäktiges verksamhetsmål. De revisionsfrågor granskningen besvarar är om:

- Verksamheten har bedrivits så att fullmäktiges mål uppnås?
- Redovisning i delårsrapporten är tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås vid årets slut?
- Landstingsstyrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2015?

De bedömningsgrunder som utgör underlag för granskningens slutsatser är kommunallagen (8 kap. 20 a § och 9 kap. 9 a §) och lagen om kommunal redovisning (9 kap. 1 §).

Granskningen omfattar inte frågan om det är troligt att landstingsstyrelsen vid årets slut kommer att uppnå fullmäktiges finansiella mål. Granskningen omfattar heller inte frågor om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av landstingets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudie av delårsrapporten per augusti 2016. Vi har också granskat de underlag som respektive styrelse och nämnd lämnat inför landstingsstyrelsens beslut om delårsrapporten. Landstingsdirektör, ekonomidirektör och samordnande stabs-tjänsteman för arbetet med delårsrapporten har getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Granskning av landstingsstyrelsens redovisning

3.1 Landstingsstyrelsens bedömningar

I delårsrapporten redogjorde landstingsstyrelsen dels för styrelsens eget ansvarsområde som nämnd, dels för de underlag som övriga styrelser och nämnder lämnat till landstingsstyrelsen. I ett särskilt ekonomiavsnitt redovisade landstingsstyrelsen det ekonomiska resultatet för landstinget fram till augusti 2016 och prognoser för årets slut. I delårsrapporten fanns också en översiktlig beskrivning av pågående arbete med uppdrag som fullmäktige beslutat om.

Landstingsstyrelsen redovisade i inledningen av delårsrapporten sin samlade bedömning av målpuppfyllelsen. Den samlade bedömningen var inriktad mot målpuppfyllelsen för landstingsstyrelsen som nämnd, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. Landstingsstyrelsen redovisade en prognos om att de tre nämnderna vid årets slut skulle nå 18 av de 37 mål som skulle följas upp i delårsrapporten. Av landstingsstyrelsens redovisning framgick att mål för tillgänglighet, personal och ekonomi inte skulle nås vid årets slut.

För sitt eget ansvarsområde som nämnd bedömde landstingsstyrelsen att den vid årets slut skulle nå 9 av de 18 mål som följdes upp i delårsrapporten. Landstingsstyrelsen uppgav att den skulle vidta åtgärder för bättre måluppfyllelse men redogjorde inte i delårsrapporten för vilka åtgärder det rörde sig om.

När det gäller ekonomi har fullmäktige för landstinget budgeterat ett överskott med 100 miljoner kronor år 2016. Enligt budgeten skulle landstinget fram till och med den 31 augusti 2016 ha ett överskott med 253 miljoner kronor. Per den 31 augusti 2016 redovisade landstingsstyrelsen ett överskott med 98 miljoner kronor. Detta var en budgetavvikelse med -155 miljoner kronor. I delårsrapporten bedömde landstingsstyrelsen att det ekonomiska resultatet för landstinget vid årets slut skulle uppgå till -42 miljoner kronor. I förhållande till budget skulle avvikelsen vid årets slut uppgå till -142 miljoner kronor. Detta motsvarade en budgetavvikelse med knappt -2 procent.

En stor del av underskottet berodde enligt landstingsstyrelsen på att verksamheterna redovisade underskott i förhållande till budget. Verksamheternas underskott var 179 miljoner kronor per augusti 2016. Landstingsstyrelsen redovisade att kostnadsutvecklingen för landstinget pressats ned men att kostnader för personal, utomlänsvård och läkemedel avvek negativt från budgeten. Landstingsstyrelsen redovisade också att regionintäkterna hittills under år 2016 hade varit lägre än budgeterat.

För sitt eget ansvarsområde som nämnd redovisade landstingsstyrelsen ett underskott per augusti 2016 med 44 miljoner kronor. Det motsvarade en avvikelse i förhållande till budget med -2,3 procent. Styrelsens prognos var ett underskott på 67 miljoner kronor vid årets slut. Landstingsstyrelsen uppgav att åtgärdsplaner för år 2016 ännu inte gett avsedd effekt.

För övriga styrelser och nämnder återgav landstingsstyrelsen de bedömningar av måluppfyllelsen som dessa lämnat i sina årsrapporter. Landstingsstyrelsen gjorde inga egna bedömningar av de övriga styrelserna och nämndernas måluppfyllelse. Av redogörelserna framgick att övriga styrelser och nämnder bedömde att de i huvudsak skulle nå sina mål vid årets slut. I avsnitten nedan redogör vi för landstingsstyrelsens redovisningar i delårsrapporten av resultatet för övriga styrelser och nämnder.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Av landstingsstyrelsens delårsrapport framgår att hälso- och sjukvårdsnämnden bedömde att den skulle nå 6 av de 15 mål som skulle följas upp i delårsrapporten. Svag måluppfyllelse fanns inom mål för tillgänglighet, personal och ekonomi. I en bilaga till landstingsstyrelsens delårsrapport återgavs nämndens redovisning av bedömd måluppfyllelse för de 15 olika målen.

Trots att kostnadsutvecklingstakten bromsats upp under år 2016 redovisade nämnden per den 31 augusti 2016 ett underskott med 134 miljoner kronor. I delårsrapporten kunde man läsa att nämnden genomfört tre fjärdedelar av aktiviteterna i nämndens åtgärdsplan för en budget i balans. Enligt redovisningen hade vissa aktiviteter fått lägre effekt än planerat. Andra åtgärder skulle enligt redovisningen att få effekt under hösten 2016. Nämnden upp-

gav att ekonomiska prognoser alltid var förknippade med osäkerhet på grund av osäkerhet om förutsättningarna för den ekonomiska utvecklingen i stort. Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömde att den vid årets slut skulle redovisa ett underskott med 150 miljoner kronor i förhållande till budget. I delårsrapporten kunde man även läsa att hälso- och sjukvårdsnämnden både i sin årsrapport för år 2015 och i verksamhetsplanen för år 2016 hade uttryckt oro för kommande år med stora verksamhets- och personalneddragningar.

Nämnden för funktionshinder och habilitering

Enligt landstingsstyrelsens redovisning i delårsrapporten skulle nämnden för funktionshinder och habilitering vid årets slut att nå två av de fyra mål som skulle följas upp i delårsrapporten. I en bilaga till landstingsstyrelsens delårsrapport återgavs nämndens bedömningar om måluppfyllelsen. I delårsrapporten fanns uppgift om att nämnden fram till den 31 augusti 2016 redovisade ett underskott på 3,3 miljoner kronor. I delårsrapporten saknades uppgifter om åtgärder för att uppnå en budget i balans vid årets slut. Enligt en prognos i delårsrapporten skulle nämnden vid årets slut att redovisa ett underskott med 3,3 miljoner kronor.

Samverkansnämnden

I landstingsstyrelsens delårsrapport kunde man läsa att samverkansnämnden redovisade ett ekonomiskt överskott fram till den 31 augusti 2016 och att nämnden bedömde att den uppnått de mål som var förväntade för perioden. I landstingsstyrelsens delårsrapport fanns översiktliga beskrivningar av nämndens mål och uppgifter om vilka möten och samråd som nämnden genomfört hittills under år 2016.

Nämnderna för folkhälsa och primärvård

Enligt redovisningen i landstingsstyrelsens delårsrapport bedömer de tre nämnder för folkhälsa och primärvård att deras mål skulle uppfyllas och att de skulle redovisa positiva ekonomiska resultat vid årets slut. I delårsrapporten fanns översiktliga uppgifter om vilka mål och strategier som de tre nämnderna beslutat om för år 2016. I delårsrapporten fanns även översiktliga beskrivningar av verksamhet som hittills var genomförd under år 2016.

Styrelsen för Vindelns och Storumans folkhögskolor

I landstingsstyrelsens delårsrapport kunde man läsa att folkhögskolestyrelsen bedömde att den följde de mål och riktlinjer som Folkbildningsrådet och landstingsfullmäktige beslutat om. I delårsrapporten fanns det uppgift om att mål om deltagarveckor skulle uppfyllas och att folkhögskolestyrelsen siktede på ett positivt ekonomiskt resultat vid årets slut. I övrigt saknades uppgifter i delårsrapporten om folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse.

Patientnämnden

Enligt landstingsstyrelsens delårsrapport bedömde patientnämnden att beslutade aktiviteter i allt väsentligt var genomförda. I delårsrapporten fanns

översiktliga uppgifter om att nämnden i sin delårsrapport följt upp mål för tillgänglighet för klagomål och synpunkter samt genomfört en analys av tendenser i personärenden. Patientnämnden bedömde att båda dessa mål skulle bli uppfyllda vid årets slut. Jämfört med tidigare år hade antalet ärenden ökat och nämnden bedömde att denna ökning skulle fortsätta under resterande del av år 2016. Nämnden redovisade ett överskott fram till augusti 2016. I delårsrapporten fanns ingen prognos för det ekonomiska utfallet vid årets slut.

Kostnämnden i Lycksele

Enligt landstingsstyrelsens delårsrapport skulle kostnämnden vid årets slut nå 9 av 11 mål. Av delårsrapporten framgick översiktligt vilka mål som kostnämnden bedömde inte skulle nås vid årets slut. I landstingsstyrelsens delårsrapport saknades uppgift om kostnämndens ekonomiska resultat per den 31 augusti 2016. I delårsrapporten fanns istället uppgift om att kostnämnden per den sista juni 2016 redovisade ett underskott. Av delårsrapporten framgick inte hur stort underskottet var. Inte heller fanns det någon prognos för det ekonomiska resultatet vid årets slut.

Måltidsnämnden i Skellefteå

I delårsrapporten redovisade landstingsstyrelsen att det fanns en prognos av att kostnämnden skulle uppfylla tre av fyra mål vid årets slut. Av redovisningen framgick översiktligt vilka mål som avsågs. Enligt redovisningen i delårsrapporten var det osäkert om ett mål om kostnadseffektivitet skulle uppfyllas vid årets slut. I landstingsstyrelsens delårsrapport kunde man läsa att måltidsnämnden hade genomfört samtliga åtgärder i en handlingsplan som nämnden beslutat om för att få sin ekonomi i balans. Enligt landstingsstyrelsens redovisning hade måltidsnämnden ett ekonomiskt underskott per den 31 augusti 2016. Av landstingsstyrelsens delårsrapport framgick inte hur stort underskottet var. Enligt en prognos i delårsrapporten skulle nämnden vid årets slut att redovisa ett överskott med 0,3 miljoner kronor. I jämförelse med det budgeterade överskottet på 1,5 miljoner kronor var det en negativ budgetavvikelse med 1,2 miljoner kronor.

3.2 Vår kommentar

Mot bakgrund av stora avvikelser för mål inom områden för tillgänglighet, personal och ekonomi anser vi att landstingsstyrelsen i delårsrapporten på ett tydligare sätt borde ha analyserat varför vidtagna åtgärder inte hade varit tillräckliga. Landstingsstyrelsen borde också på ett tydligare sätt ha lämnat analyser och förklaringar till sina bedömningar om de åtgärder som styrelsen förväntade sig få effekter av senare under år 2016.

Landstingsstyrelsen borde också i delårsrapporten på ett tydligare sätt redogjort för sina bedömningar av måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder. I stora delar refererade landstingsstyrelsen i delårsrapporten till de texter som övriga styrelser och nämnder hade lämnat in i sina underlag till landstingsstyrelsen.

Vi anser också att landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder i vissa delar var allt för översiktlig. Lands-

tingsstyrelsen beskrev översiktligt de övriga styrelsernas och nämndernas mål och vilka mål som skulle uppfyllas eller inte uppfyllas vid årets slut. I delårsrapporten saknades för några styrelser och nämnder uppgifter om hur stora avvikelserna var, analyser om dess orsaker och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att uppnå mål vid årets slut.

Vi bedömer också att landstingsstyrelsen i delårsrapporten borde ha haft en mer utvecklad redovisning av den verksamhet som styrelsen har ansvar för som nämnd. Landstingsstyrelsen har verksamhetsansvar för primärvården, serviceorganisationen och staber och borde på ett mer ingående sätt ha kommenterat avvikelser, redogjort för åtgärder m.m.

4. Granskning av landstingsstyrelsens underlag

Landstingsstyrelsen har lämnat direktiv till övriga styrelser och nämnder om att senast den 30 september 2016 lämna in sina underlag till delårsrapporten. Alla styrelser och nämnder har före det datumet beslutat om sina delårsrapporter. I några fall har distributionen av delårsrapporter dragit ut på tiden till efter den 30 september 2016. I tabellen nedan har vi sammanställt några av de viktigare iakttagelser vi gjort vid granskning av de underlag som övriga styrelser och nämnder lämnat till landstingsstyrelsens delårsrapport.

Styrelse eller nämnd	Kommentar
Landstingsstyrelsen (i egenskap av nämnd)	<p>Styrelsen som nämnd redovisade ett underskott per augusti 2016 med 44 miljoner kronor. Det motsvarade en avvikelse i förhållande till budget med -2,3 procent. Landstingsstyrelsens åtgärdsplan på 40 miljoner kronor för år 2016 hade fram till och med augusti 2016 gett en effekt på endast 13 miljoner kronor. Styrelsens prognos var ett underskott på 67 miljoner kronor vid årets slut.</p> <p>Av de totalt 18 verksamhetsmål som styrelsen beslutat att följa upp per augusti bedömde styrelsen att 9 mål skulle nås vid årets slut. Styrelsen lämnade inga detaljerade kommentarer med anledningen av den svaga måluppfyllelsen. Styrelsen uppgav att den för mål med låg måluppfyllelse skulle vidta åtgärder för att säkerställa högre grad av måluppfyllelse vid årets slut.</p> <p>Vår bedömning är att landstingsstyrelsen utvecklat sin målstyrning när det gäller att formulera mätbara mål. En betydande majoritet av målen i verksamhetsplanen är mätbara. Landstingsstyrelsen behöver dock utveckla redovisningen i delårsrapporten. Vi anser att styrelsens redovisning av resultat som nämnd är allt för översiktlig. I stor utsträckning saknades analyser av orsaker till avvikelser och redogörelser för vilka åtgärder styrelsen vidtagit för att rätta till avvikelserna. Vi konstaterar också att redovisningen för vissa av målen var ofullständig eller på annat sätt otydlig.</p>

Styrelse eller nämnd	Kommentar
Hälso- och sjukvårdsnämnden	<p>Nämnden redovisade ett underskott per augusti 2016 med 134 miljoner kronor. Det motsvarade en avvikelse i förhållande till budget med -5,1 procent. Nämnden bedömde att resultatet vid årets slut skulle uppgå till -150 miljoner kronor i förhållande till budget. I delårsrapporten beskrev nämnden åtgärder nämnden vidtagit för att minska nämndens underskott.</p> <p>Nämnden bedömde att den vid årets slut skulle uppfylla 6 av de 15 mål som nämnden följde upp i delårsrapporten. Avvikelser fanns för mål inom områden för ekonomi, tillgänglighet och personal.</p> <p>Vi bedömer att nämnden utvecklat sin redovisning av måloppfyllelse i jämförelse med tidigare år. Nämndens mål är mätbara. I delårsrapporten följer nämnden upp resultatet i förhållande till de mätbara målen. Vi anser dock att nämnden på ett utförligare sätt borde ha kommenterat områden där avvikelser i förhållande till mål var stora. Detta gällde inte minst målen för tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri där måloppfyllelsen var mycket svag.</p>
Nämnden för funktionshinder och habilitering	<p>Nämnden redovisade ett underskott per augusti 2016 med 3,3 miljoner kronor. Det motsvarade en avvikelse i förhållande till budget med -5,8 procent. Nämnden gav ingen samlad prognos för helåret utan påpekar att prognosen påverkats av en pågående omstrukturering av Hjälpmedel Västerbotten. Helårsprognosen för Hjälpmedel Västerbotten var ett underskott på -5 miljoner kronor. Habiliteringscentrum redovisade ett överskott med 2,2 miljoner kronor per augusti på grund av vakanser. Tolkcentralens resultat kommenterade nämnden inte.</p> <p>Positivt är att en majoritet av nämndens mål för år 2016 är mätbara. I delårsrapporten bedömde nämnden att den vid årets slut skulle uppfylla två av de fyra mål som nämnden skulle följa upp i delårsrapporten. Avvikelser fanns för mål för tillgänglighet till syn- och hörselrehabilitering.</p> <p>I sin analys av utfallet beskrev nämnden att avvikelserna berodde på vakanser samt ökad efterfrågan inom vissa målgrupper. Arbete med produktions- och kapacitetsplanering var inlett.</p>
Samverkansnämnden	<p>Nämnden uppgav att den skulle uppfylla sina mål för år 2016 och ha en budget i balans. Per augusti 2016 redovisade nämnden ett positivt ekonomiskt resultat i förhållande till budget. Vår granskning visar att nämnden saknar mätbara mål. Utifrån redovisningen i delårsrapporten var det svårt att dra några slutsatser om hittills uppnått resultat och om nämnden vid årets slut skulle nå satta mål.</p>

Styrelse eller nämnd	Kommentar
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet	<p>Nämnden redovisade ett positivt ekonomisk utfall per augusti 2016 i förhållande till budget. Vissa mål var enligt nämnden redan uppfyllda. Nämnden bedömde att man skulle nå samtliga mål och ha en budget i balans vid 2016 års slut.</p> <p>Vår granskning visar att några av nämndens mål inte är mätbara. Det är svårt att värdera måluppfyllelse för mål som inte är mätbara.</p>
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Umeåområdet	<p>Nämnden redovisade i sin delårsrapport ett positivt ekonomiskt utfall per den 31 augusti 2016. Nämnden uppgav i delårsrapporten att samtliga mål redan var uppfylld. Nämnden bedömde att samtliga mål skulle uppfyllas och att budgeten skulle vara i balans vid 2016 års slut.</p> <p>Vår granskning visar att få av nämndens mål är mätbara. Det är svårt att bedöma i vilken grad målen är uppfyllda eller kommer att nås vid årets slut.</p>
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Södra Lappland	<p>I delårsrapporten redovisade nämnden att det ekonomiska utfallet per augusti 2016 var positivt i förhållande till budget. Nämnden bedömde att samtliga mål skulle vara uppfyllda och att budgeten skulle vara i balans vid årets slut. I delårsrapporten redogjorde nämnden för ett stort antal aktiviteter. Nämndens verksamhetsplan för året saknar dock mätbara mål. Det är därför svårt att värdera nämndens redovisning i delårsrapporten i förhållande till beslutad inriktning i verksamhetsplanen.</p>
Styrelsen för Vindelns och Storumans folkhögskolor	<p>Folkhögskolestyrelsen redovisade ett överskott per augusti 2016 på drygt 1,2 miljoner kronor. Folkhögskolestyrelsen prognostiserade ett positivt ekonomiskt resultat vid årets slut. Överskottet förklarades främst med att man tagit del av projektmedel för insatser under hösten 2016. Dessutom var internaten på skolorna i Vindeln och Storuman fullbelagda vilket också bidrog till det positiva resultatet.</p> <p>Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan för år 2016 utgår från fullmäktiges landstingsplan för år 2016. Folkhögskolestyrelsens uppföljning i delårsrapporten per augusti utgår dock från fullmäktiges mål för år 2015. Detta gör det svårt att följa redovisningen av folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse för år 2016. Folkhögskolestyrelsen skulle enligt verksamhetsplanen följa upp fem mål i delårsrapporten. Vår bedömning är folkhögskolestyrelsen på ett tillfredsställande sätt följde upp två av dessa mål. Positivt var att målen i verksamhetsplanen för år 2016 var mätbara.</p>

Styrelse eller nämnd	Kommentar
Patientnämnden	<p>Per den 31 augusti 2016 redovisade patientnämnden ett överskott med 400 000 kronor. Nämnden gjorde ingen bedömning av det ekonomiska resultatet vid årets slut.</p> <p>I delårsrapporten bedömde patientnämnden att de aktiviteter som var beslutade i allt väsentligt hade genomförts. Nämnden uppgav att patientnämndens kansli, på grund av hög arbetsbelastning, hade prioritera bort eller flyttat fram vissa aktiviteter.</p> <p>Vår granskning visar att nämnden till stor del saknar mätbara mål för år 2016. Det är svårt att värdera nämndens redovisning i delårsrapporten av måluppfyllelsen.</p>
Kostnämnden i Lycksele	<p>Nämnden har inte till landstingsstyrelsen redovisat ett delårsbokslut per den 31 augusti 2016. Nämnden har dock till landstingsstyrelsen lämnat en verksamhetsberättelse per den 31 augusti 2016. I denna saknades en sammanställning av det ekonomiska resultatet.</p> <p>I nämndens protokoll från den 8 september 2016 finns ett månadsbokslut per 31 juli 2016. Nämnden redovisade ett underskott med 1,5 miljoner kronor vilket var en negativ avvikelse med 7 procent i förhållande till de budgeterade intäkterna.</p> <p>Enligt nämndens redovisning av måluppfyllelse i verksamhetsberättelsen per 31 augusti 2016 var 9 av 12 mål uppfyllda. Nämnden gjorde i verksamhetsberättelsen inte några bedömningar om måluppfyllelsen vid årets slut.</p>
Måltidsnämnden i Skellefteå	<p>Måltidsnämnden redovisade ett ekonomiskt underskott med 1,8 miljoner kronor inklusive balanserat underskott från år 2015. Nämnden bedömde att resultatet vid årets slut skulle vara ett underskott med 1,2 miljoner kronor vilket innebar en minskning av det balanserade underskottet från år 2015 med 300 000 kr. Nämnden redovisade i delårsrapporten måluppfyllelsen för fyra mål. Nämnden bedömde att tre av dessa skulle vara uppfyllda vid årets slut. Vi bedömer att nämnden behöver utveckla sin redovisning av måluppfyllelsen.</p>

4.1 Vår kommentar

Positivt är att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för funktionshinder och habilitering och folkhögskolestyrelsen i stor utsträckning formulerat mätbara mål. Detta underlättar för landstingsstyrelsen i delårsrapporten att göra bedömningar av resultat och prognoser av måluppfyllelsen vid årets slut. Negativ iakttagelse är att flera av de övriga nämnderna inte i tillräcklig grad formulerat mätbara mål i sina verksamhetsplaner. Flera av styrelserna och nämnderna har svag uppföljning av målen i sina

delårsrapporter. Detta medförde svårigheter för landstingsstyrelsen när den i sin delårsrapport till fullmäktige skulle bedöma resultatet per augusti 2016 och måluppfyllelsen vid årets slut.

5. Uppföljning av 2015 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt svar på frågan om landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2015 års granskning.

Rekommendationer från 2015 års granskning:	Har nämnden under år 2016 vidtagit tillräckliga åtgärder? Ja/Nej	Vår kommentar:
Ställ högre krav på att landstingsdirektörens underlag till landstingsstyrelsens delårsrapport innehåller analyser om varför hittills vidtagna åtgärder inte varit tillräckliga.	Nej	Delårsrapporten saknar tillräckliga analyser av varför hittills vidtagna åtgärder inte varit tillräckliga.
Genomför dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål är en förutsättning för såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder för att värdera resultat av genomförd verksamhet.	Nej	Flera av landstingets styrelser och nämnder saknar mätbara mål.
I delårsrapporterna till fullmäktige bör landstingsstyrelsen redovisa resultatet för tillgängligheten i primärvården.	Ja	Mål för tillgänglighet i primärvården redovisas. För ett av målen för primärvården – Antal besvarade samtal i förhållande till inkommande samtal – saknas dock uppgift på grund av byte av telefonsystem.

5.1 Vår kommentar

Positivt är att landstingsstyrelsen redovisar tillgängligheten till primärvården. Vår slutsats är dock att landstingsstyrelsen inte vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av 2015 års rekommendationer. Delårsrapporten saknar tillräckliga analyser och flera av de övriga styrelserna och nämnderna saknar mätbara mål.

6. Svar på revisionsfrågor

I tabellen nedan har vi sammanställt svaren på våra revisionsfrågor.

Revisionsfrågor	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås?	Nej	Landstingsstyrelsen bedömer att flera mål inom tillgänglighet, personal och ekonomi inte kommer att nås vid årets slut. Vi instämmer i den bedömningen.
Är redovisning i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås vid årets slut?	Delvis	Positivt att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering beslutat om mätbara mål. Av delårsrapporten framgår i vilken grad dessa tre nämnder uppfyller sina mål. För flera av övriga styrelser och nämnder är redovisningen summariskt och svår att värdera. Vi saknar också mer ingående analyser om varför vidtagna åtgärder inte har gett avsedd effekt.
Har landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2015?	Nej	Som framgått av svar ovan anser vi att landstingsstyrelsen behöver utveckla redovisningen i delårsrapporten. Positivt är att landstingsstyrelsen redovisar resultatet för mål om tillgängligheten till primärvården.

Rekommendationer

Med utgångspunkt av iakttagelserna i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Se till att det av delårsrapporten tydligare framgår varför vidtagna åtgärder inte varit tillräckliga.
- Se till att det av delårsrapporten tydligt framgår vilka bedömningar landstingsstyrelsen gör av måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder.
- Se till att informationen i delårsrapporten om måluppfyllelsen för övriga styrelser och nämnder blir tydligare. Redovisningen i delårsrapporten var för översiktlig. I delårsrapporten saknades för några

styrelser och nämnder uppgifter om hur stora avvikelserna var, analyser om dess orsaker och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att uppnå mål vid årets slut.

- Utveckla redovisningen av den verksamhet som landstingsstyrelsen har ansvar för som nämnd.
- Genomför dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål är en förutsättning för att värdera resultat av genomförd verksamhet.

Umeå den 27 oktober 2016

Richard Norberg
Certifierad kommunal revisor